

ESQUERRES

REDACCIÓ:

Màrtirs de Jaca, 9

SUBSCRIPCIÓ:

1'75 pts. trimestre

ANUNCIS: Preus convencionals, segons tamany i número d'insercions.

ANY II - NÚMERO 37

OLOI, 2 DE MARÇ DEL 1935

PREU 15 cèntims.

EDITORIAL

Comentari d'un espectador

per
A. DOT ARXÉ

Fa cinc mesos que no havíem agafat la ploma per escriure un article periodístic, cinc mesos, que a conseqüència d'uns fets, fatalment produïts, ens hem vist obligats a viure absolutament deslligats de tota actuació política, i són tantes les coses, d'extraordinària significació en la història del poble, passades durant aquest temps, que ens seria molt difícil un comentari objectiu i lleuger de moltes d'elles; apart de què el nostre forçat rol de simples espectadors no ens ha permès copsar detalls essencials de ço esdevingut, també seria difícil que la nostra apreciació pogués atemperar-se amb la situació excepcional que estem vivint; més no ha de passar molt temps, que, normalitzada la situació, les veus apareixeran novament pures, sense els enfarfeces circumstancials que les enterboleixen i els judicis podran emetre's a plena consciència.

Mentrestant ens resta solament el recurs de jutjar les coses que s'esdevenen pel contrast del que nosaltres creiem que hauria de succeir, i a l'intentar-ho, ens adonem, tot seguit, que, fa un temps, la lògica no compta en la política espanyola; a res no es té respecte, ni a la tradició, ni a l'ambient, ni a la necessitat de les coses. Sembla talment que s'hagi perdut el seny i que la desmesurada obsessió d'apuntalar uns principis que pugnen obertament amb la consciència ciutadana no deixi veure els perills del camí emprès.

Perills que fàcilment poden percebre's, doncs res pot oposar-se a la marxa del món; i perden el temps els que pretenen fer-ho per qualsevol mitjà. Els que des d'esferes governamentals s'hi esforcen es veuen obligats a adoptar situacions de demagògia, i avui prometre l'oro i el moro és cosa que ja no enlluerna; els pobles sols viuen de realitats i per ara, ningú ha vist clar que els que s'agruparen per desfer una feina que fou bastida com a conseqüència d'uns moments passionals, que en el cor del poble tenen encara un caliu disposat a abrandar, portin un programa precís, que intenti acabar o almenys aplacar, amb solucions momentànies, alguns dels molts problemes que flagellen la societat els quals, gairebé tots, giren entorn d'altres problemes econòmics.

I és que difícilment poden crear una il·lusió els que com a objecte irreductible tenen la defensa de normes que arreu del món venen fracassant,

I, ni per a defensa pròpia, i en el supòsit de què la consciència popular no els interessi i de què comptin amb mitjans coercitius per a establir una apariència d'armonia, no són pas posicions d'intransigència les que calen; no es pot pas perdre de vista que la consciència, i per tant la dignitat humana, evolucionen constantment, i que l'abim que existeix entre el que hom espera de la vida i el què en realitat en reb, s'aprofundeix segons sigui la manera de fer dels governants.

L'únic que pot evitar daltabaixos, és la política generosa, la que s'acara amb els fets i cerca els remeis, i això sembla que no s'enten per ara, i passa el temps i s'actua damunt la maroma, i per aguantar-s'hi sense fer riure i alhora sense produir fàstic, es necessita una intel·ligència que no sabem veure en els polítics espanyols.

Retalls de premsa

Jocs malabars

Després de la positiva derrota política —ho subratllem— d'abans d'ahir a l'Institut Agrícola C. de S. Isidre, la Lliga afirma ara que ella no hi tenia res a veure que com a partit no intervindrà mai en la vida de cap agrupació catalana, etc. Fins Cambó, des de Madrid, s'ha cregut en el cas de dir-ho i repetir-ho. De dir-ho i repetir-ho, és clar, ara, avui, després de l'estrepitosa desfeta en la qual no entrem ni sortim, perquè ens deixa perfectament indiferents.

L'únic que ens interessa de notar és aquesta actitud d'avui de la Lliga i aquestes declaracions dels seus líders, tan extraordinàries. Molt sovint, al llarg de les vicissituds de la vida de la Lliga es té la sensació que és una agrupació política sense memòria, i no volem pronunciar un qualificatiu més fort.

Perquè, a veure: la Lliga avui «no té ni tenia res a veure» amb l'Institut Agrícola Català de S. I. Així ho afirma oficialment, després de la important desfeta a la junta de la vella entitat, que deixa de controlar. Però, i fins ara? ¿Són capaços el senyor Cambó, i el senyor Trias de Bes, i la camarilla «agrícola» de Lliga Catalana, de negar la seva cooperació en la protesta de l'«Institut contra la Llei de Contractes de Conreu del Parlament de Catalunya, i en l'organització de la «isidrada» de Madrid, i en les reiterades declaracions contra les esquerres governamentals catalanes a l'estacat militant de la Lliga i ex-president de l'«Institut», senyor Jaume de Riba?

Però, quin concepte té el senyor Cambó i la Lliga de la serietat i de la conseqüència política? Què significa això de desentendre's avui, després de la derrota, del que era ahir punt neuràlgic de tot un pla estratègic? Cambó dirà el què vulgui. «La Veu» escriurà el que li sembli. La Lliga declararà el que cregui convenient. Però la realitat és que mentre la Lliga compta amb el control de l'«Institut Agrícola C. de S. Isidre», la Lliga s'en serví de barricada política contra la democràcia catalana, i des de l'«Institut», esgrimint els interessos de la gran propietat catalana, la Lliga atacà pel flanc no solament la Llei de Contractes de Conreu, sinó tota la política patriòtica, generosa, civil, justa, de les esquerres catalanes.

De «La Humanitat»